

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 134.

V Ljubljani, v soboto 13. junija 1896.

Letnik XXIV.

Shod katol.-polit. društva za Koroško v Gojzdanjah.

(Izv. dopis.)

Ako od železniške postaje Vrba zavijesh proti severu, pripelje te prijazna gorska stezica v 20 minutah v Dvor, kjer počiva nepozabni rodoljub koroški, profesor Lendovšek. Stoječ ob njegovi prerani gomili premišljuješ bridko usodo slovenske Koroške, v duhu se oziraš nazaj v nje zgodovino in turobnim srcem zreš celo vrsto izbornih narodnjakov, ki so v najlepši dobi vzornega in plodovitega delovanja ostavili svoj tužni Korotan in preselili se tja, od koder vrnitve ni. Zadnji se jim je pridružil Lendovšek. Srce se ti krči, mračna ti stopa prihodnjost pred oči in globok vzdih izviše se ti iz prsi: Slovenec nima sreče, vzlasti koroški Slovenec ne. Vpričo takega razmotrivanja upada ti pogum; toda pogled na vrle prednike spodbuja nas hkrati k neustrašenemu, vztrajnemu delu, k delu za duševen in gmoten prospeh našega naroda, k delu v obrambo naših narodnih svetinj!

Poldrugo uro nad Dvorom, obdana od cvetočih trat in bujnih gozdov, leži prijazna vasica Gojzdanje; Nemci so jo v svoji temeljiti etimologiški učenosti prekrstili za „Köstenberg“. Nomen est omen, slišal sem že šestokrat zatrjevati. Tudi to pot se je obnesla navedena prislovica. Gojzdanjski Nemci in nemškutarji prišli so v slovenski „gojzd“ svoj žaltav „kostanj“ peč, pa so se korenito opekli. Strašno je presenečila gospode „kulturonošce“ nepričakovana vest, da se bode dne 7. t. m. v Gojzdanjah vršil shod katoliškega-političnega društva. Napeli so vse strune, da bi ga preperečili, toda popolno so popokale. Brusili so pete od Poncija do Pilata, da bi kmete pridržali doma; da, prsti so jih tako nestrpno šegotali, da so celo najeli nekaj bolj dvomljivih ljudij, ki naj bi z izzivajočimi nemškimi naprevi vznemirjali zborovalce in delali nered. Toda opekla se je nemškutarska gospoda, opekla se je vzlasti tudi s svojim županom, kojega je na nje-

govno lastno prošnjo c. kr. okrajno glavarstvo v Beljaku pooblastilo, da intervenira na shodu kot vladni komisar. Mož je menda mislil, da če bo on posredoval kot komisar, mu bo kaj lahko, razpustiti shod in priboriti si s takim slavnim činom nevenljive zasluge za — nemčursko stvar. Pa kaj, ko je bil revež pozabil, da so tudi Slovenci zvite ptice, ki se ne vsedejo niti gojzdanjskemu županu na limanice. Ti presneti Slovenci znali so stvar tako zasukati, da je gospod župan baš kot pooblaščenec c. kr. okrajnega glavarstva moral skrbeti za to, da se mir mej zborovalci ne kali — od njegove lastne nemškutarske stranke! Da, da, kdor drugim jamo koplje, dostikrat sam vanjo pade! Stekli so si gospodje mesto zaželene slave — nesmrten fiasco!

O shodu samem omenjamo naslednje. Gospod dež. poslanec Gr. Einspieler otvoril je ob 4. uri zborovanje in pozdravil navzočnike, kojih smo našteali vsaj 4—500. Nato je naslikal v živih barvah žalosten položaj našega kmečkega stanu ter mu pokazal pot, ki ga more voditi do boljše bodočnosti — t. j. pot z volišča v zakonodajstvena zastopstva. Kakoršni poslanci, takšne so postave; iz postav pa izvira ljudsko blagostanje ali pa njegov pogin. Zato treba uporabljati volilno pravico, ki naj bo vsakomur volilna dolžnost.

Kot drugi je nastopil znani in zaslužni koroški klicar v narodnem boju, g. Kaudut. V izvrstnem, burno odobranem govoru razkrival nam je govornik gospodarske rane našega kmeta, zatem pa s svojo priznano dovtipnostjo ožigosal nenaravni, veri, pravosti in narodnosti škodujoči značaj ljudskih šol na slov. Koroškem. Kdor želi, da zavlada mir v deželi, naj dela na to, da se nam dajo šole, v kojih se bode otrok poučeval v svojem materinem jeziku. Mi zahtevamo samo pravico, zahtevamo jo zase, kakor je sami ne kratimo nikomur. Pravica se da zatirati, a zatreti nikdar! Zato vstrajajmo in zmaga bo gotovo naša!

Tretji in zadnji je govoril gosp. dr. Janko Brejce. Ker se je bilo mej govoroma predgovor-

nikov od nasprotne strani opetovano oporekalo in motilo zborovanje, pozival je g. govornik nasprotnike, naj se odpovedo zakuliški politiki in naj rajši nastopijo javno in očitno branijo svoja načela; saj v ta namen smo prišli skupaj, da si v javnem boju zbistrimo pojme! Šumno pritrdjevanje, katero je sledilo temu pozivu, prepričalo je do cela nasprotnike, da so to pot do tal pogoreli; vsi poparjeni so jo odpihali, zdaj ta, zdaj oni. Samo g. župan so vstrajali v svoji komisarski mogočnosti, a žalostno so gledali za odhajajočimi zavezniki in v srci so si mislili: „Fallen seh' ich Zweig auf Zweig“. G. dr. Brejce pa je zatem v daljšem govoru razmotrival gospodarski položaj kmečkega in delavskega stanu, na podlagi interesantnih statističnih podatkov razkrival izvore propada delavskih slojev in konečno bodril k organizaciji, ki nas edina more rešiti narodnega in gospodarskega pogina.

Z „živio“-klici na sv. Očeta in presv. cesarja je ob 7. uri zvečer g. predsednik Einspieler zaključil živahno zborovanje. Dvorski in domači peveci zapeli so cesarsko pesem, občinstvo pa se je v znamenje lojalnosti in prirojenega spoštovanja do presvetlega vladarja razkrilo in dvignilo s sedežev; samo g. župan — komisar je obsedel — s klobukom na glavi!

Mi smo seveda preskromni, nego da bi prašali po vzrokih takega vedenja. Vendar pa bi prosili, da se nam v prihodnje ne pošiljajo več taki komisarji na naše shode, kateri s svojim neloyalnim vedenjem naše ljudstvo — pohujšujejo! Sapientia sat!

—c.

Obsodba liberalizma.

(Dalje.)

Cerkev in domovina.

„Če moramo po naravnem zakonu deželo, v kateri smo zagledali luč sveta, posebno ljubiti in jo celo tako braniti, da gre dober državljan tudi v smrt za domovino, imajo kristjani še veliko večjo dolžnost, gojiti podobno ljubezen do cerkve. Saj je

LISTEK.

Dve družini.

Povest. — Spisal Traven.

(Dalje.)

VII.

„Danes, gospod Majar, je novega leta dan. Vi se seveda spominjate moje snubitve pred štirimi meseci? Kako ste se odločili, če smem vprašati?“

Rajnik je pogledal Majarju zlobno v obraz, prižgal si smodko in se malomarno naslonil s komolcem na mizo. Trgovca je na tihem jezilo to svobodno vedenje, ali pokazal ni svoje nevolje. Zasmehal se je na ves glas in odgovoril:

„Prosim vas, Rajnik, vaša domišljavost presega vse meje. Človek bi vam povedal, kar se vam spodobi, ali stvar je tako smešna, da se ni vredno zaradi nje jeziti. . . Tu imate pet goldinarjev za novo leto; kar se tiče snubitve, le rajši molčite, da ostaneva prijatelja.“

Ves rudeč v obraz vstane Rajnik in stopi bližje k Majarju.

„Gospod Majar, ali veste, da ste popolnoma v mojih rokah?“

Majar prebledi, ko pogleda v zlobni obraz svojega komija.

„Kako . . . kako to mislite?“ je zajeceljal in petak, ki ga je ravnokar izvlekel iz listnice, mu pade na tla.

„Ne vznemirjajte se tako, gospod Majar. . . Ce imate dober spomin, tedaj gotovo še veste, kaj sem vam dejal zadnjič: da se gotovo premislite. Za tako trdno gotovost pa sem moral imeti kako poročstvo, in to so pred vsem vaše trgovske knjige, v katerih stojé črno na belem vsa vaša nešteta, mala in velika sleparstva. . . Ali razumete zdaj, gospod Majar, kako to mislim, — da ste v mojih rokah?“

Majar plane v prodajalnico, prebrska in pregleda vse kote, — nikjer ni ne knjig, ne računov, ne pobotnic. Mrzel pot mu stopi na čelo. Rajnik pa sloni na pragu in kadi v hladnem miru svojo smodko. Majar skoči k njemu in mu pomoli pesti pred obraz.

„Tat! . . . Tat!“

Roki mu omahmeta, iz grla pa se mu izvije

grgrajoč glas; govoriti ni mogel več od samega divjega srda. Skočil bi bil v Rajnika, ali komijev zlobni, strupeni pogled ga je nautajal z nekako grozo, kakor bi gledal kači v oči.

„Ali kaj vam je, gospod Majar. . . vsaj vam nočem ničesar hudega. Dajte mi svojo hčer in takoj po poroki dobite knjige brez vsacih sitnostij nazaj. Samo prosim, odločite se hitro!“

Majar se je sčasoma vsaj nekoliko pomiril in sedel na stol, kakor utrujen od najtežjega dela.

„Torej to je vaša hvaležnost, Rajnik, za vse dobrote —“

„Prosim, prosim, gospod Majar, nobenih pridig. Mislite le na to, da ste lahko v par tednih berač, — in sicer tak, ki ga vrže vsakdo čez prag, če pride ubogajme prosit: sleparjem ne dajemo ničesar. . . Torej pomislite, gospod Majar! Kakor vidite, je stvar čisto jasna in čudno se mi zdi, kaj prav za prav toliko časa ugibate.“

Majar je pokril obraz z rokama. Rešitve ni nobene, to je gotovo. Ne preostane tedaj družega, kakor da se uda Rajniku. In začel je tolažiti in tešiti samega sebe. . . Kaj pa je to prav za prav tako hudega, če dobi Rajnika za zeta? Denarja res nima,

cerkev sveta država živega Boga, hči Boga samega, od njega ustanovljena, katera je sicer tu na zemlji v prognanstvu, a kliče in vzgaja in vodi ljudi k večni blaženosti v nebesih. Ljubiti moramo torej domovino, od katere smo prejeli užitek zemskega življenja: a bolj je treba ljubiti cerkev, kateri dolgujemo duševno življenje, ki ostane vekomaj¹⁾; zakaj duhovne dobrote morajo se ceniti višje, nego telesne, in dolžnosti do Boga so mnogo svetelje, nego dolžnosti do ljudi.

„Sploh pa sta nadnaravna ljubezen do cerkve in naravna ljubezen do domovine sestri, ki izvirata obe od večnega izvora, saj začetnik in vzrok obema je Bog: iz tega sledi, da si ti dve dolžnosti ne moreta nasprotovati.“²⁾ Da, oboje moramo in moremo: ljubiti sebe, ljubiti bližnjega, ljubiti domovino in oblast, ki jo vlada —, in hkrati častiti cerkev kot mater ter ljubiti z največjo ljubeznijo, kar le moremo, Boga.

„Vender se red teh dolžnostij včasih razdere, ali zaradi nesrečnih časovnih razmer ali zaradi hudobnostij ljudi. Zgodi se namreč včasih, da dozdevno nekaj družega zahteva od državljanov domovina, nekaj družega od kristjanov cerkev: to pa pač nikoli ne iz družega vzroka, nego ker prvaki v domovini ali sveto cerkveno oblast zaničujejo, ali pa hočejo, da bi se jim pokorila.“³⁾ Tako nastane boj in v tem boju je nevarnost za krepost velika...

„Nikdo ne more dvema gospodoma služiti.“ (Mat. 6, 24), tako, da če storimo jednemu po volji, moramo družega prezreti. Kateremu pa moramo biti bolj pokorni, o tem ne sme nihče dvomiti, — kajti greh je, izneveriti se Bogu, da bi storili ljudem po volji.“

„Najvišja dolžnost kristijanov je torej, da ljubijo obe domovini, zemeljsko in nebeško, in vsakega človeka, a tako, da višje cenijo ljubezen do nebeške, nego do zemeljske domovine, in da nikdar božjega prava ne zanemarjajo zaradi človeškega prava.“⁴⁾

Cerkve rešiteljica države.

Sveti oče piše ogrskim škofom:

„Posebno še v našem času bi morali pač ljudje videti in spoznati, kako zelo da je katoliška cerkev za javni mir in blagor države ne samo koristna, ampak celo povsem potrebna. Saj je jasno po vsakdanji izkušnji, kam hočejo prignati državo oni ljudje, kateri niso vajeni spoštovati nobene oblasti in ne znajo prenašati nobene brzde svojih strastij. Nikomur ne more biti več neznan, kaj da nameravajo, kakšnih sredstev se poslužujejo, s kako smelostjo

¹⁾ „Adamanda igitur patria est, unde vitae mortalis usum accepimus: sed necesse est caritate Ecclesiam praestare, cui vitam animae debemus perpetuo mansuram.“ Sap. chr. Ep. Enc. 289.

²⁾ „Ceterum supernaturalis amor Ecclesiae patriaeque caritas naturalis, geminae sunt ab eodem sempiterno principio profectae caritates, cum ipse sit utriusque auctor et causa Deus: ex quo consequitur, non posse alterum officium pugnare cum altero.“ Tam 289.

³⁾ „Horum officiorum ordo, vel calamitate temporum, vel iniquiore hominum voluntate, aliquando pervertitur. Nimirum incidunt causae, cum aliud videtur a civibus republica, aliud a christianis religio postulare: idque non alia sane de causa, quam quod rectores reipublicae sacram. Eccl. potestatem aut nihil pensi habent, aut sibi volunt esse subiectam.“ Tam 289.

⁴⁾ Tam 291.

a zvita buča je in se lahko še visoko popne Zvita buča! Prekanil je njega, Majarja, in to bi se ne posrečilo vsakomur . . . Torej, kar je, to je; zdaj ni več pomoči . . .

„No, gospod Majar, ali ste že prišli do zaključka?“

Majar vstane in njegov obraz ne kaže nobene razburjenosti več; le oblak na čelu je še pričal o minuli nevihti.

„Vi ste ptiček, Rajnik, in zato sem izprevidel, da ne bo nikake škode, če vas vzamem za zeta . . . Tu imate mojo besedo in roko.“

Po kosilu pravi Majar svoji ženi s takim glasom, kakor bi govoril o navadni kupčiji:

„Danes sem obljubil Rajniku, da mu dam našo Ivanka za ženo . . . Povej ji to.“

Majarica je obledela in sklenila roki.

„No, kaj te je prijelo? Čemu gledaš tako neumno?“

Zena se nekoliko osvesti in kri ji udari v lice.

„Povej mi najprvo, Majar, ali to stvar resno misliš ali se samo šališ?“

„Ohrani za-se taka vprašanja; jaz nimam navade, da bi se šalil.“ (Dalje sledi.)

se vojskujejo. Največja cesarstva, najbogatejše države so prisiljene, da se dan na dan bore s trumami pogubnih ljudij, kateri so med seboj zvezani po skupnih naklepih in podobnih nakanah; od njih se ima država vedno bati nevarnosti. V nekaterih državah so že čisto po pravici nastopile javne oblasti in rabile moč orožja, da ukrote toliko zlobnost in drznost.

Vendar, če se hoče država ubraniti socijalističnih grozovitostij, rabiti mora jedno sredstvo, katero je najboljšje in najizdatnejše; če to sredstvo zavrne, potem ji malo pomaga strah pred kaznimi; in to sredstvo je: državljanij naj popolno žive po veri, spoštovanju in ljubezni do cerkve naj jih brzda.

„Zakaj cerkev je najsvetejša varuhinja religije, mati in vzgojevalka nedolžnega življenja in vseh krepostij. Katerikoli verno in natanko izpolnjujejo evangelijske zapovedi, ti morajo že iz tega jedinega vzroka biti vzvišeni nad vsakim sumom, da so socijalni demokratje.“⁵⁾ Vera nas namreč uči ne samo, da moramo Bogu služiti in se ga bati, ampak da moramo biti tudi pokorni pod zakonito oblastjo; ona prepoveduje vsak upor; hoče, da se ne jemlje nikomur last in pravica; onim, ki imajo več bogastva, zapoveduje, da ž njim dobrotljivo pomorejo ubogi množici. Revežem izkazuje na vse načine svojo ljubezen, nesrečneže tolaži z najslajšo uteho, ko jih uči upati neminljivih in najvišjih dobrot, katere bodo tem večje, čim hujše in daljše je trpljenje.“⁶⁾

Cerkve bo rešila socijalno vprašanje, drug ni nihče zmožen za to:

„Kakor že zoper navale barbarov (začetkom srednjega veka) ni izdala nič fizična moč, ampak moč krščanske vere, katera jim je prevzela dušo, ugasnila je v njih divjost, oblačila njihove običaje in jih usposobila, da so poslušali glas resnice in evangelijskega nauka: ravno tako zoper besnost nebrzdanih množic ne bo uspešnega sredstva brez blagodejne moči katoliške vere. Ona prižiga v pameti luč resnice in vsaja v srca sv. moralne postavke Kristusove; uči jih poslušati glas vesti in dolžnosti. Ona ne brzda roke z materijalno silo, ampak dušč, in miri silo strastij.

„Brez cerkve bodo nevspešni ali nezadostni najostrejši državni zakoni, nevspešna strogost sodišč, celo oborožena sila.“⁷⁾

„Zato ne morejo vladarji storiti nič pametnejšega in koristnejšega, nego da pusté cerkev brez vseh ovir vplivati na duhove množice in jih klicati nazaj k poštenosti in pravosti s svojimi zakoni. Cerkvi ne zaupati, ali jo sumničiti, je prvič naravnost krivično, drugič pa ne koristi nikomur drugemu, kakor sovražnikom družabnega reda, hlepečim po revoluciji.“⁸⁾

Ko bi hoteli to vsi razumeti! A liberalci so zvezani s socijalnimi demokrati proti cerkvi. Najnovejši dogodki so nas prepričali, da niso liberalci nič manj surovi v tem boju, nego socijalni demokratje. A od teh ne pričakujemo nič drugega. Po svoji naravi so nasprotni veri in cerkvi.

Hujše je, da tudi država tega ne umeva. Shod katoliške stranke je v birokratičnih očeh ravno tako nevaren, kakor shod socijalnih demokratov. O važnosti in vplivnosti idej, o moralni vsebini sklepov, o naravnopravnih dolžnostih katoličanov gospodje ne vedó in nočejo vedeti.

Mi jim želimo, da to spoznajo prej, nego bo prepozno. (Dalje sledi.)

⁵⁾ „Quicunque religiose integreque praecepta sequuntur Evangelii, hoc ipso longe a socialismi suspicione abesse necesse est.“ Ogrskim škofom. Quod multum diuque. 22. avg. 1886. Škofijski List. 1886. VIII. 78.

⁶⁾ Tam. 79.

⁷⁾ „Senza di essa (Chiesa) riusciranno vane od insufficienti le leggi più severe, i rigori dei tribunali, la stessa forza armata.“ Dall' alto dell' Apostolico. 15. okt. 1890. V izdaji: Desclée Brouwer et soc. Brugis et insulis. IV. 87.

⁸⁾ „Ecclesiae diffidere, eamve suspectam habere, primum est aperte iniustum, deinde, praeter inimicos disciplinae civilis cupidisque rerum evertendarum, prodest remini.“ Quod multum diuque. Šk. L. 1886. VIII. 79.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. junija.

Davčna reforma bode po poročilih dunajskih listov odložena do jeseni. Skoraj gotovo bode

davčni odsek gosposke zbornice premenil nekatere točke davčne reforme in v tem slučaju pride predloga nazaj v poslansko zbornico. Ker pa utegne drž. zbor biti zaključen koncem prihodnjega tedna, zato pride davčna reforma v jeseni zopet v obravnavo.

Avstrijska delegacija. Proračunski odsek avstrijske delegacije je v četrtek obravnaval proračun za mornarico. Delegat Russ priporoča za pol milijona višji proračun, ki naj bi se pokrilo iz skupnih preostankov, ter priporoča, naj uprava sukno za častnike kupuje doma, kar naglašata tudi dr. Promber. — Graf Wurmbbrand vpraša, ali bi se ne mogle ladije hitreje graditi, delegat Kramar priporoča produciranje vprašanja, kako bi se dobilo cenejše kurivo za ladije. — Admiral baron Sterneck odgovarja, da domače tovarne za sukno niso ustregle vsem zahtevam. Njihova naloga je, da predložijo nove ponudbe. Glede kuriva pojasni, da dotične obravnave z gališkimi producenti nafte niso imele vspeha. — Kurjava z nafto bi bila mnogo dražja od premoga in nevarnost ognja je večja. Le to prednost ima nafta, da se hitreje kuri. Proračun za mornarico je obveljal brez premembe. — V večerajšnji seji je proračunski odsek vsprejel proračun za l. 1897 in dodatne kredite za l. 1895 in 1896 skupnega najvišjega računskega dvora, ter proračun skupnega drž. finančnega ministerstva. — Nato prečita delegat Dumba poročilo o proračunu vnanjega ministerstva. Poročevalec naglašata, da so se po posredovanju avstrijskega kabineta zjediniše velesile glede dogodkov v Makedoniji in Armeniji in tako zagotovile mir. — Odsek je z veseljem pozdravil zagotovilo zunanjega ministra o dobrih razmerah z Nemčijo, Italijo in Rusijo. Avstrija želi, da se sedanje razmere na Balkanu utrdijo ter posamezne države mirno razvijajo. Naš presvetli vladar in posamezni narodi skupne države žele potrebni mir. Zato odsek izraža željo, da ostane trdna trodržavna zveza in prijateljsko razmerje z vsemi državami. In v tej nadi izrazi odsek popolno zaupanje ministru grofu Goluchowskemu. — Odsek soglasno vsprejme poročilo.

Priprave za deželnozbornske volitve na Moravi. Nedavno smo že poročali, da se kuje mej Staro- in Mladočehi kompromis za bodoče deželnozbornske volitve. V to svrhu sta imenovali obe stranki posebna izvrševalna odbora, katera sta postavila skupen načrt ter se sporazumela o skupnem postopanju. Staročeska stranka je zadovoljna s tem sporazumljenjem, mladočeški odbor pa mora predložiti načrt shodu zaupnikov, ki bode definitivno izrekel svoje mnenje. V oklicu, ki se razpošilja na strankine odbore, se omenja, da sta se odbora zjediniše v nastopnih točkah: Imenovati je skupni volilni odbor, izdati skupni volilni oklic in imenovati skupne kandidate. V volilnem oklicu je poudarjati, da morajo vsi Čehi solidarno postopati, ako si hočejo zagotoviti narodno slobodo, odpraviti je potreba sedanji volilni red za deželni zbor in ga sestaviti na podlagi števila prebivalcev. Konečno se bode zahtevala ustanovitev čeških šol vseh strok, češkega vseučilišča ter raznih preosnov na narodnogospodarskem polju. Sklepa pa poziv s grožnjo, da bodo vztrajali kompromisni kandidatje v najstrožji opoziciji nasproti vladi, ako ne izpolni njihovih zahtev, kakor tudi nasproti vsem ostalim strankam, ako ne bodo vsprejele skupnega programa. Zadnja mladočeška opozicija pa noudaja Mladočehom nasprotno stranke z upanjem, da ne bode tako hudo, kakor se napoveduje. Veliko gromenja — malo dežja!

Socijalne stvarj.

Engels o ustanovitvi novega nemškega cesarstva.

Casopis „Die neue Zeit“ objavlja znamenito posmrtno delo znanega, lansko leto preminulega socijalista Engelsa pod naslovom: „Sila in gospodarstvo pri ustanovitvi novega nemškega cesarstva.“ Engels, in z njim vred Marx, navdušeno zagovarja takozvano „materijalistično naziranje zgodovine“. Uči namreč, da je vsak zgodovinski faktum, bodi še toli znamenit ali zapleten, jedino le posledica gospodarskih razlogov, da so ga provzročile izključno gospodarske razmere. Jeden tak zgodovinski faktum, važen ko malokateri, je ustanovitev novega nemškega cesarstva, in tudi nanj nanaša Engels svoje naziranje. Osnutek tega cesarstva po Engelsu ni nič družega, ko naraven pojav v razvoju meščanstva in kapitala.

Politična jedinstvo pa obstaja v tem, da se ohranja jeden in isti način gospodarstva. — Množina malih državic, vsled katere so se razvili mnogi

neskladni zakoni glede na obrt in trgovino, vzlasti pa še v denarnem oziru, je bila velika zapreka nadaljnemu gospodarskemu napredku nemških meščanov-obrtnikov. Ta stan se je po l. 1848 povspel do najvišje stopinje razvoja, ko se je njegov obrt in trgovina najbolj razcvetela, in so nemške državice jele trgovati celo preko morja in zavzele visoko mesto v trgovinskem oziru. Nujno je bilo torej treba, da ta trgovski stan ne pripada malej državici, ki ne bi mogla braniti in zastopati koristij svojih podložnikov proti tujim oblastim, marveč velikej in močnej državi, ki naj bi bila politična podpora obrtu in trgovini. Težnja po jedinstvu torej ni bila pesniški cvet domoljubja; temeljni razlog jej je bil čisto materijalnega značaja: koristi meščanstva so iskale v jedinstvu državic pomoči in zaslombe. — Potem riše Engels razvoj načel, po katerih naj se zjedinijo nemške državice. Razlaga, zakaj da ni smelo meščanstvo iskati jedinstva potom prevrata, kakor se je to zgodilo v Italiji, in nam kaže, kako da so se za to jedinstvo vzlasti potegovali Prusi, ki bi od njega imeli največ dobička. Govori o carinskem zakonu, ki je bil nekaka predigra politične jedinstvi pod prusko nadvlado, in o pruskem šovinizmu, ki so ga raz vseučiliške stolice širili filozofi — Hegelijaoci, t. j. pristaši moža, ki je s skrajno drznostjo namenil bodočej prusko-nemškej državi (dati) značaj „moderne“, idejalne države. Vsa ta nadvlada pruske države, nadvlada, katerej so se klanjale vse nemške državice, pa ni bila prav nič družega, kakor posledica prvenstva Prusije nad ostalo Nemčijo v gospodarstvu, obrtu in trgovini. Živa slika te pruske nadvlade je bil Bismarck, čegar namere in sredstva v njih dosego nam obljublja pisatelj podati v prihodnjem članku.

Tedenski koledar.

Nedelja, 14. junija: Tretja pobink.; evang.: Prilika o izgubljeni ovci. Luk. 15. Bazilij šk. — Ponedeljek, 15. junija: Vid, Modest mm. — Torek, 16. junija: Frančišek Reg. sp. — Sreda, 17. junija: Cirijak in Muska mm. — Četrtek, 18. junija: Feliks in Fortunat mm. — Petek, 19. junija: Gervazij in dr. m. m. — Sobota, 20. junija: Prot. m., Silverij pap. — Lunin spremin: Prvi krajec 18. junija ob 12. uri in 38 minut popoldne. — Solnce izide: 15. junija ob 4. uri 14 minut; zaide ob 7. uri in 46 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. junija.

† Kanonik Karol Klun.

Danes ob osmih je bilo slovesno cerkveno opravilo po pokojnem kanoniku Klun-u. Mil gosp. stolni prošt dr. L. Klofutar je služil v ta namen slovesno pontifikalno mašo, katere se je vdeležilo prav mnogo čestilcev in prijateljev pokojnega kanonika. Naj v miru počiva!

Celjska „Domovina“ piše: Smrt je pokosila jednega najdelavnejših slovenskih rodoljubov in politika gospoda kanonika Karola Kluna. S politiko se je začel baviti 1873. leta. Tedaj so bili na Kranjskem hudi boji mej Staro- in Mladoslavenci. Karol Klun se je pridružil Staroslavencem, katere sta tedaj vodila dr. Bleiweis in dr. Costa. Gospod Klun je spoznal, da staroslavenski stranki ne zadoščajo več „Novice“, ki izhajajo le jedenkrat na teden, dočim imajo Mladoslavenci svoj dnevnik. Pri duhovnih vajah 1873. l. je gospod Klun se dogovoril z več drugimi duhovniki, da se osnuje nov slovenski list, ki bi izhajal po trikrat na teden. V oktobru tega leta je začel „Slovenec“ izhajati. Novi list se je imel boriti z velikimi težavami. Tedaj ljudska izobraženost in narodna zavest mej Slovenci ni bila tako razširjena, da bi bila mogla lahko v Ljubljani izhajati dva lista. Tudi sodelovalcev je novemu listu manjkalo, marsikako številko je pisal Klun sam. Da se spodbudi zanimanje za novi list, je tudi bilo treba, da list dobi inserate. Ker skoro nikdo ni maral inserirati, je Klun celo znane ljubljanske trgovce in obrtnike prosil, da zastopj pošljejo kako naznanilo. Tak je bil začetek tistega dela, ki se sedaj kaže v Ljubljani v katoliški tiskarni in knjigarni. Lahko rečemo, da bi vsega tega ne bilo, da Klun ni bil osnoval „Slovenca“. Če ima dandanes na Kranjskem

katoliška stranka tako velik vpliv, je to Klunovo delo. Gospod Klun pa ni pripadal k onim nestrpnim, katerim je narodni prepir potrebna stvar. On je kmalu spoznal, da ta prepir samo škoduje narodni stvari. Zato je deloval na to, da se razpor mej obema slovenskima strankama poravna, in to se je tudi doseglo 1875. leta po dr. Coste smrti. Dober vpliv te sprave se je jel kmalu kazati. V Ljubljani so tedaj sami Nemci bili v mestnem zastopu. Ko sta se pa slovenski stranki sporazumeli, sta zmagali pri volitvah v mestni zbor v tretjem razredu že prvo leto. Leta 1876 je bil voljen tudi pokojni Klun v mestni zbor, sledeče leto pa v deželni zbor in 1889. leta pa v državni zbor. Pokojni Klun je bil v vseh zastopih jako delaven. Reči moramo, da skoro ni poslanca, ki bi bil tako vestno prihajal k sejam. V državnem zboru se je bil Klun pridružil Hohenwartovemu klubu, v katerem so bili dolgo vsi Slovenci združeni. Ostal je zvest temu klubu in vedno se je trdno držal grofa Hohenwarta. — Na Dunaju si je gospod Klun bil pridobil velik vpliv. Njegovo delovanje ni bilo omejeno le na seje, temveč je tudi deloval drugod, kakor pravijo za kulisami. Mnogim je izposloval službe, delo ali podpore. Bil je dobro znan v vseh političnih krogih. Zanimal se je Klun za vsa politična vprašanja, ki se tičejo nas Slovencev. Posebno koroški Slovenci imeli so v njem gorečega zagovornika. Odkar je zopet razpor na Kranjskem in se je osnovalo katoliško politično društvo v Ljubljani, je bil on na čelu temu društvu, četudi poslednji čas morda ni bil jedino on odločilen pri njem. Gospod Klun bil je konservativec in narodnjak in nikakor ni prav odobraval novejšega tako imenovanega krščanskosocialnega gibanja, kakor je vidno zlasti iz jednega njegovih govorov v kranjskem deželnem zboru. Baš zaradi svojega narodnega prepričanja gospod Klun ni bil prijatelj protisemitizmu, ker je videl, da se za njim skriva Slovincem sovražno narodno nemštvo.

* * *

Praški „Čech“ piše: „Novica, da je umrl slovenski poslanec Klun, vzbuja v slovenskih in slovanskih krogih globoko sožalje. Poslanec Klun, ki je bil še v zadnji seji poslanske zbornice popolno čvrst in zdrav, pripadal je odličnim poslancem slovenskim. Njegovo odločno narodno mišljenje, njegova odkritost in poštenost so mu pridobile simpatije pri vseh slovanskih poslancih in tudi pri Nemcih. Poslanec Klun je bil dober govornik in razumen politik. Njegovemu vplivu v Hohenwartovem klubu se mora z večine pripisati vspeh, ki so ga dosegli Slovenci z ustanovitvejo slovensko-nemške gimnazije v Celju.“ — V istem smislu je pisal o pokojniku tudi praški „Hlas Naroda“.

* * *

(Igra „Sv. Alojzij“) se bo igrala jutri, potem dne 21., 28., 29. junija in 5. julija v Marijanišču, vselej ob 5. uri popoldne, s petjem in živimi podobami.

(Dnevni red) izrednej seji občinskega sveta ljubljanskega, ki bode v torek, 16. dan junija 1896, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Dopolnilne volitve: a) dveh članov v mestni stalni zdravstveni svet; b) jednega člana v odbor za gospodarsko nadzorstvo o meščanski imovini. IV. Stavbinskega odseka predlog gledé izposlovanja zakonske veljavnosti splošnemu regulačnemu načrtu z ozirom na novi stavbinski red. V. Policijskega odseka poročili: a) o biciklistkem redu; b) o prebivalcev Poljanske ceste prošnji za redarsko stražnico. VI. Vodovodnega direktorija poročili: a) o računskem zaključku in o delovrbi pro 1895; b) o dopisu slavnega deželnega odbora zaradi znižanja vodarine za porabo vode v deželni bolnišnici. VII. Nadzorovalnega odseka za napravo električne osvetljave poročili: a) o določitvi tarife za oddajo električne luči in moči, b) o oddaji dobave drog. VIII. Samostalni predlog obč. svetovaleca J. Turka, glede razsvetljave Martinove ceste. IX. Stavbinskega odseka poročilo o prizivu g. dr. Ahačiča o zadevi stavbinskega dovoljenja g. I. Stadlerju. X. Policijskega odseka poročilo o prizivu g. Srečka Tomana proti odredbi magistratovej glede oproščenja pasje takse. XI. Nadzorovalnega odseka za napravo električne razsvetljave poročilo o imenovanji inženerja za električno osvetljavo.

(Iz Kamnika.) Zinimo no zopet enkrat! Dolgo smo čakali molče, da bi se reči same razvile. Ne segamo radi vmes, kjer ni prav sile, da se duhovi

brez potrebe ne razburjajo. Sedaj pa so naši volilci že kar nepotrpežljivi postali, ker o občinski volitvi, ki bi se bila imela vršiti že pred tremi meseci, še sedaj ni nič slišati. Vse se poprašuje, zakaj da volitve ni, kje da reč tiči in kdo jo zadržuje. Ker bralcem „Slovenčevim“ še ni znano, zakaj da je ni, ko smo jim jo že zdavna v kratkem napovedovali, povejmo jim danes. Paragraf 17. občinskega volilnega reda govori, „da bodi imenik občinskih volilcev na ogled razgrnjen vsaj štiri tedne pred volitvijo, in to naj se razgasi po občini z naznanili na javnih mestih prbitimi, v katerih naj stoji tudi neprestopna doba osmih dni za pritožbo zoper te imenike. Imeniki se zadnjih osem dni pred volitvijo ne smejo nič več prenařajati“. Tako paragraf. In pri nas? Ko se je vse drugo pravilno izvršilo, in bi bila imela menda v petek 13. marca že biti volitev, nabito je bilo v soboto 7. marca na občinski deski razglasilo, da je volitev odložena za nedoločeno dobo. Zakaj? Liberalci so vložili reklamacijo zoper imenik! Mi smo se popraševali, kako je to mogoče; no, zgodilo se je. Danes je tega tri mesece, in reč, ki je v tako očitnem nasprotju z deželnim zakonom, še ni rešena! Kje tiči, ne vemo. Ljudje pa hočejo vedeti, da imajo naši liberalci v Ljubljani nekje mogočne protektorje. Ne vemo, če je res; vemo pa, da s tem odlaganjem našim nasprotnikom ne bo nič pomagano. Čem dalj bodo odkladali, tem gotoveje bodo pogoreli! Značajnosti naših volilcev zaupamo, da bodo stali trdni tudi sedaj, kakor zadnjič pri korporacijski volitvi. — Ker smo že pri pisanju, navrzimo še nekaj besedi o korporaciji. Da se nebi jeza, ki je je ob takih prilikah vedno dosti, še huje podžigala, smo zadnjič po volitvi kar molčali. Ker pa se je splošno pogrešalo pomanjkanje vsakega poročila in nekateri ne ločijo korporacije od občine, bodite tele vrstice v zadoščenje občni radovednosti. Meščanska korporacija sestoji iz kakih 180 hišnih posestnikov, ki imajo pravico do bistriških gozdov, katere je cesar Karol IV. podaril Kamničanom. Vsak posestnik dobi na leto 6 sežnjev drv. Korporacija ima tudi nekaj hiš v mestu in velik špitalski zaklad. Jasno je, da je to za opravičence velike važnosti in da jim ne more biti vse jedno, kako se to ogromno imetje upravlja. Upravo vodi petero odbornikov, ki si iz svoje srede volijo načelnika in troje namestnikov. In ti možje so sedaj naši. Kljub pristranosti volitvene komisije, ki je vznemirila najhladnokrvnejše ljudi, dobili so naši po 76 glasov, nasprotni po 55. Naši volilci so se držali izvrstno: mirno pa moško! Novi odbor je izvolil načelnikom g. Jožefa Potckarja, c. k. naddavkarja v pokoju in hišnega posestnika. — Zadeva meščanske korporacije pa stoji nekako na negotovih tleh; njeno razmerje do posameznih opravičencev, do občine in drugih oblastev ni jasno. Posvetovalni shod naše stranke je torej sklenil in od novoizvoljenega odbora zahteval: 1. da izdela pravila (statute) meščanske korporacije, 2. da skliče vsako leto v prvih treh mesecih leta reden občni zbor, v posameznih slučajih pa, kadar ima izdati svoto višjo od 500 gld. izrednega. — Novi odbor opravlja prevzeto nalogo vestno in bo zvest tudi dani obljubi.

(Iz Zagerja.) Ker se škarlatinka tudi pri nas razširja mej otroci, od katerih jih je uže nekaj pomrlo, vsled tega so zaprli obojno šolo topliško in zagorsko za nedoločen čas. V naši cerkvi bodo podrli poleg stropa tudi štiri glavne šipovnike, ki vežejo stebre mej seboj. Po sodbi strokovnjakov je bila glavna napaka pri vsej zidavi ta, da je bila kupola pretežka, še skoraj večja pa tudi, da so dolgi in težki tramovi noseči težo strešnega stola pritiskali z vso svojo težo na glavne šipovnike. Vsled tega vzdignejo strešni stol toliko, da bodo novonarejeni šipovniki vsacega pritiska popolno oproščeni. Monterji iz Dunaja, tvrdka Weiss, tudi pripravljajo potrebne obode, na katerih bodo splekli železni strop. Monier, po kojega iznajdbi dobi naša cerkev menda prva na Kranjskem nov železen strop, je bil v Parizu navaden vrtnar. Lesene posode, v katerih je imel večje rastline in cvetlice, so mu hitro strohnele. Naredil si je posod iz cementa, a tudi te so sčasoma razpale. Slednjič pripravi iz železnih žic spleteno posodo, omeče jo s cementom in tako jo je ohranil. Hitro dobi privilegije za svoj „monier“, postal je denarn mož, da je bilo kaj. Tudi Avstrija mu je dala za ta privilegij 200.000 gld. V četrtek smo imeli občinske volitve, ki so bile jako živahne. Zmagali smo brez „vina“ in celo „brez kuhanega“. — Nasproti so pa liberalci morali doživeti žalosten

prizor, da je bil skoraj ves njih trud zastonj, da ima laž, katere so imeli na razpolago pri agitaciji, kratke noge. V drugem razredu so prodrli z dvema odbornikoma in dvema namestnikoma, s katerimi bomo pa lahko shajali. Stiri najboljše zagrizence smo pa odslovili. Kakor se sliši, bodo volitve ovrgli. Slobodno! Mi se ne bojimo, če volimo desetkrat. Če zmagamo, zmagamo; če pademo, pademo!

(Pred cerkvijo med službo božje umrl.) Iz ihana 7. t. m. se nam poroča: Daues dopoldne prišel je še zdrav kakor po navadi Jakob Gregorin v domačo cerkev k sveti maši, med službo božjo v cerkvi napadejo ga slabosti, ljudje ga spravijo ven na prosto, misleč, da mu ondi ta napad, kakor že večkrat kateremu, kmalu preide, ali ure njegovega življenja bile so koudane, nenadoma pred cerkvijo umre. Pokojnik je bil okoli 65 let star, bil je pošteni, skrben in marljiv gospodar ter vzgled pravega krščanskega moža; služboval je dolgo let za ključarja pri ihanski cerkvi, zapustil je bolno ženo in 15letnega sina. Obžalovanega od premnogih priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin.

(Ogrodje človeško) so našli včeraj pod stopnjicami v klet Frisch-eve hiše na Marijnem trgu. — Oseba je bila blizu 1.6 m visoka in nad 40 let stara. Pozneje so izkopali še jedno okostje na istem mestu.

* * *

(Skušnja iz štajerske zgodovine) se je vršila na mariborski gimnaziji v sredo popoldne. Izpršanih je bilo osem četrtošolcev. Svetinji sta dobila Tiller Z. in Vazzas Lud., dva zlata Stanjko Marko, po jeden zlat Debelak Jos. in Serneć Dušan, po 10 kron Ašič Ivan in Zemljč Milan, knjigo Grošič Karol. Skušnjo je sklenil z nagovorom preč. kanonik g. dr. Križanič, ud. dež. šol. sveta.

* * *

(Semnji po Slovenskem od 15. do 20. junija.) Na Kranjskem: 15. junija v Premu, Dobu, Kočevju, Št. Vidu pri Zatičini in pri Vipavi, Hotedršici, Jagnenci; 18. v Zalogu; 19. v Rovišah. — Na Slovenskem Štajerskem: 15. junija pri Sv. Barbari, v Kostivnici, Mozirju, Lambahu, na Planini, pri Sv. Rozaliji, pri Sv. Vidu blizu Ptuja. — Na Koroškem: 15. junija v Oberdravbergu, Traberku, Grajfenbergu. — Na Primorskem: 15. junija v Pavjeru.

Društva.

(Slovensko katol. delavsko društvo) obhaja jutri drugo obletnico, odkar se je sprožila misel na Šmarni Gori, da se ustanovi krščansko socialno delavsko društvo. V to svrhu priredi društvo izlet na Šmarno Goro, koder bo ob 1/2 10. uri slovesna sv. maša z govorom, nato pa litanije in zahvalna pesem. Popoldne ob 1/2 2. uri se vrši pri „Zibertu“ pod goro javen društven shod, kateremu sledi prosta zabava. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Odbor vabi najuljudnejše delavce in delavske prijatelje, da se v obilnem številu udeležijo tega pomenljivega izleta.

(Dopolnilne volitve v odbor „Slovenske Matice“.) Od tajništva „Slov. Matice“ smo prejeli nastopne vrstice: Dne 24. junija t. l. se ob 5. uri popoldne v mestni dvorani ljubljanski vrši XXXI. občni zbor „Slovenske Matice“. Na dnevnem redu so, kot običajno, tudi dopolnilne volitve v odbor. Po § 12 dr. pravil izstopijo letos iz odbora gg. Bartel Anton, dr. Janežič Ivan, dr. Jarc Anton, Majciger Ivan, Pletteršnik Maks, dr. Sket Jakob, Šuklje Franc, Vilhar Ivan, Zupančič Vilibald in dr. Zupanec Jernej. Več društvnikov priporoča radi složne volitve vse omenjene gospode v zopetno volitev. Vrh tega bo mesto pokojnega prošta dr. Šusta voliti še namestnika za določeno dveh let. Pokojnik je bil v odboru zastopnik tržaškega mesta; zato mesto bodi priporočen mnogoletni poverjenik in zelo marljivi sotrudnik „Slov. Matice“, prof. dr. K. Glaser v Trstu.

(Stavbinsko društvo v Ljubljani.) Pred dvema letoma sprožila se je bila vsled občutljivega pomanjkanja primernih stanovanj ideja, zasnovati v Ljubljani uradniško stavbinsko društvo. Da se to prekornostno društvo tedaj ni uživotvorilo, krive so bile tedanje razmere, na jedni strani nezaupnost in malenkostna osobna nasprotstva, na drugi strani pa bojzljivost, da se podjetje ne bode dalo financirati. Od takrat so se razmere povsem poslabšale. Lanska katastrofa premenila je naše lepo mesto v razvaline. Že prej veliko pomanjkanje stanovanj, postalo je po potresu tem občutljivejše. — Prešlo bo nekaj let, predno se postavijo vsa ona poslopja, katera so se porušila, če se jemlje v poštev mlačnost prizadetih hišnih posestnikov, tem manje pa je pri sedanjih razmerah računati na to, da bi se postavilo razvoju mesta primerno zadostno število novih poslopij. Potreba, da se osnuje pod-

jetno stavbinsko društvo v Ljubljani, postala je tedaj bolj pereča, kakor kedaj poprej, a tudi druge okolnosti so se kaj ugodno premenile. Finančni krogi jeli so se zanimati za ta projekt in sedaj je najugodnejši čas, da se ta ideja realizuje. Med drugimi je veliki denarni zavod, kateri razpolaga z ogromnim premoženjem, voljan to podjetje pod prav ugodnimi pogoji preskibeti s potrebnim kapitalom, s čemur odpaše glavna ovira osnovanju stavbinskega društva. Društvo ne bode omejeno samo na uradniške kroge, ampak se osnuje kot splošno stavbinsko društvo za vse stanovnike ljubljanske. Vabljeni so tedaj tem potom vsi krogi ljubljanski, kateri se za to idejo zanimajo, na pogovor v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v zimskem salonu hotela pri Maliču, na kojem poizvedo natančne podatke glede osnovanja in financiranja tega društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: gosp. Josip Knez 1 gld. in gospa Josipina Janša 1 gld. (po gld. Antoniji Kadivčevi); slavno obrtno pomožno društvo v Ljubljani 10 gld.; po gospej dr. Tavčarjevi gospa Hudnikova 10 gld., g. Bartelnova 1 gld., Fortuna pri g. Zajcu 5 gld. 25 kr. in pri g. Rozmanu 8 gld. 50 kr., skupaj 24 gld. 75 kr.; podružnica za vuhred-marenberški okraj po č. gospodu župniku Jos. Cernku 5 gld.; E. P. D. 1 gld. — Prisrčna hvala! Živelci nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Kmetijsko društvo v Dobrépoljah,) registrovana zadruga z omejeno zavezo, je okrožno sodišče v Novem Mestu vpisalo v zadrugi register. — Zadruga začne poslovati takoj! To je prva splošna kmetijska zadruga na Slovenskem.

(Vabilo na obletnico,) katero praznuje prostovoljno gasilno društvo za Trzovišče in okolico velikonedeljsko v nedeljo, dne 28. junija 1896 v Trzovišču. — Vspored: I. Vaja gasilcev. II. Tombola. III. Petje in prosta zabava Pri obletnici svira ormoška godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta. Za obilni obisk in vsestransko podporo načelništvu.

(Štajersko „Slovensko društvo“) skliče ljudske shode dne 21. junija v Račah pri Mariboru, dne 29. v Ribnici na Pohorju in dalje zaporedoma pri Mariji Snežni, v Rušah, Gor. Radgoni itd.

Telegrami.

Dunaj, 13. junija. (Poslanska zbornica.) Predsednik Chlumetzky se je pri začetku današnje seje v iskrenih besedah spominjal nenadno umrlega poslanca Kluna, povdarjajoč, da so njegovi tovariši v pokojnem obudovali neumornega, delavnega poslanca, ki je vse svoje sile posvetil delovanju v državnem in deželnem zboru ter poleg tega še kot publicist mnogo deloval ter vsestranski svoj narod uspešno zastopal. Zbornica je spoštovala v poslancu Klunu splošno spoštovanega tovariša. Izraženi znak sožalja se je zabelježil v zapisniku seje. — Poslanec Sigmund je interpeloval, zakaj je vlada prepovedala obhajati svečanost nemških telovadcev v čeških Toplicah. — Posl. Steiner je stavil nujni predlog, s katerim se pozivlja vlada, naj umakne predloženi vladni načrt zakona glede disciplinarnega postopanja proti uradnikom ter naj v prihodnjem državnozbornem zasedanju predloži službeno pragmatiko. Poslanec Herold stavi nujni predlog pozivljajoč vlado, naj prekliche prepoved, po kateri se ne sme obhajati v Toplicah sokolska slavnost. — Oba predloga se razpravljata ob koncu seje. Nato pride na vrsto prva točka dnevnega reda: Vladna predloga, naj se spre-

meni nekaj določil pri zakonu glede davka na sladkor.

Praga, 13. junija. Okrajno glavarstvo v Toplicah je prepovedalo slavnost nemških telovadcev dne 14. t. m. in ces. namestništvo je razveljavilo dovoljenje za vršitev sokolske slavnosti na isti dan, ker je smatrali obe slavnosti za demonstracije in se je bati večjih nemirov mej strankama.

Levov, 13. junija. Cesar je podaril pogorelcem rudniške občine 1000 gld. iz zasebne blagajne.

Budimpešta, 13. junija. Cesar si je ogledal včeraj popoldne palačo avstrijske delegacije ter se o vsem prav pohvalno izrazil. Izrekel je tudi priznanje delegatom, da tako marljivo izvršujejo svoja dela.

Budimpešta, 13. junija. Odsek štirih članov ogerske delegacije se je posvetoval danes popoldne o proračunu za Bosno in Hercegovino. Vojni odsek se posvetuje v ponedeljek dopoldne o predloženem poročilu. Plenarne seje ogerske delegacije se vrše 17., 19. in 20. t. m.

Budimpešta, 13. junija. Blizu 1100 Hrvatov je došlo danes na razstavo. Na pozdrav na kolodvoru je odgovoril hrvatski poslanec Belić ter se zahvalil za prisrčen vsprejem in izrazil nado, da ne bode prejenjala ljubezen mej ogerskim in hrvatskim narodom, ki obstoji že 800 let (?).

Bukarest, 13. junija. Pri zidanju neke hiše se je sesul del zidu, ki je ubil 2 delavca, 3 pa težko ranil. Trdi se, da so pod razvalinami še drugi delavci.

Pariz, 13. junija. Budgetna komisija je odobrila rentni davek. Senat je vsprejel načrt glede svetovne razstave v l. 1900.

Rim, 13. junija. Iz Ahmare se poroča: Obravnava proti generalu Baratierju je končana. Obsodba še ni objavljena. Govori se, da je general oproščen.

London, 13. junija. „Reuters Office“ poroča iz Teherana: Mehemed Ali Mirza, rojen leta 1872, najstarejši sin umrlega šaha, je proglašen prestolonaslednikom, vendar ostane še governer v Aserbeidšanu.

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušnega učinka je **železno vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)** priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4.50. (122 50—17) 2

Umrli so:

11. junija. Helena Žonta, tovarn. delavka 60 let, Hrenove ulice 8, kap.
V deželni bolnišnici v Vodmatu:
6. junija. Marjeta Lužar, vdova gostija, 83 let, ostarelost.
7. junija. Janez Grošelj, samski dninar, 27 let, jetika, gonitis suppur.
8. junija. Janez Bezljaj, samski revež, 73 let, apoplexia.
12. junija. Ant. Kastelic, oženjen sluga, 40 let, emphysema.
13. junija. Doroteja Ogrin, vdova gostija, 70 let, naduha.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
12	9. zvečer	736.3	14.3	sl. vzh.	skoro jasno	
13	7. zjutraj	736.5	11.9	brezv.	megla	0.2
	2. popol.	734.3	25.5	sr. zah.	del. oblak	

Srednja včerajšnja temperatura 15.2° in za 2.2° pod normalom.

Koverte s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nižje ceni.

342 1-1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

Jernej Černe

posestnik in mesarski mojster, mestni odbornik in načelnik mesarski zadrugi

danes po noči v 49. letu svoje dōbe po kratki a mučni bolezni izdahnul blago svojo dušo.

Pogreb predragega pokojnika pojde jutri v nedeljo, dne 14. t. m., popoldne ob 1/2 6. uri iz hiše žalosti na Sv. Petra cesti št. 87 na pokopališče k sv. Krištofu. Sv. maše zadužnice opravile se bodo v domači fari pri sv. Petru v Ljubljani. Pokojnika priporočamo vsem prijateljem in znancem v blag spomin.

V Ljubljani, dne 13. junija 1896.

Marija Černe roj. Dimnik, soproga. — **Jernej, Miol, Franjca, Vida** in **Ana Černe**, otroci.

Zahvala. 440 1-1

Za mnoge dokaze ljubeznivega sočutja mej bolezni, ob smrti ter ob pogrebu našega ljubelega pokojnika, prečastitega gospoda

Leopolda Gestrin-a,
župnika v pokoju.

izrekamo prirčno zahvalo velečast gospodu kanoniku-župniku Janezu Flis-u, čast. oo. frančiškonom, čast. vodstvu sirotišč, visokočastiti duhovščini od blizu in daleč, preblagorodnemu gospodu županu Ivanu Hribarju in vsem drugim častitim spremljevalcem k zadnjemu počitku.

Slednjič se še zahvaljujemo častitemu vodstvu usmiljenih sester za trudapolno uprav vzgledno krščansko postrežbo, katero so izkazali blagemu rajncemu v njegovem dolgotrajnem bolehanju, ter posebno tudi visokočastitemu gospodu prof. dr. Janežiču za milosrdno tolažbo, izraženo z gorečo molitvijo v zadnjih trenutkih nepozabnega rajncega.

Ljubljana, dne 12. junija 1896.

Žalujoči ostali.

Avgust Mate

čevljarski mojster

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v naklonitev naročil na vsakovrstna

obuvala

zagotavljajoč dobro delo iz trpežnega blaga po možno nizki ceni. 406 10-3

Sidro

Liniment. Capsici comp.

18-12 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-53

Richter-jev liniment s 'sidro'

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko 'sidro' kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 80 kr., za dijake 50 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

(241 15-12)

Izvrstne

c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronosperi

inženirja Živica, katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke uporabe pri vsakem obdelovanju trtja itd., akoravno so jako zboljšane, prodajamo po dosedanjih nizkih cenah.

Živio in drugovi v Trstu.

Pošljamo popolne škropilnice na vsako pošto postajo naše monarhije franco: z leseno posodo po 10 gld., z elegantno in trdno posodo iz kartona po 11 gld.

Obrazce s cenikom dopošljamo radovoljno franco. Izdelujemo tudi razprašilnice za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

Podpisani ima v svojih dveh hišah

več lepo opravljenih sob

p. n. kopališkimi gostom na razpolago.

Za izvrstna dolenjska vina in okusna jedila je kar najbolje oskrbljeno.

Avg. Kulawic.

Toplice na Dolenskem.

420 3-3

„SIČARA“.

Za jedno lečenje (Trinkkur) zadostuje 1 zaboj z 36 litri, cena 33 kron franco štacija Slavonški Samac. Naslov: Sičara-uprava, pošta Modrič (Bosna). (397 33-11)

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo od 28-31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, kostnico, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so basini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tuje, društvene dvorane, sobane za igre. V obližji so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka dōba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančneja pojasnila daje brezplačno

281 7-5

topliško oskrbnitvo.

Deželni

slatinski kisli vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša osvežitna namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo za obolele prebavne organe.

Razpošilja kopeliščno oskrbnitvo v Rogški Slatini na Štajerskem. 223 20-10

Dobi se v vseh specerijskih prodajalnicah. V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

Najboljše sredstvo proti stenicom, bolham, kuhinjskemu mrčesju, moljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrtil — kot nobeno drugo 225 15-9

sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi najbolj poznato ter uporabljvano. Njega znaki so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Uradniško konsumno društvo,	Mihael Kastner,	Karol Planinšek,
Ivan Fabian,	J. Klauer,	Jernej Reitz,
Karol J. Holzer,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Ivan Jebračič,	Anton Krisper,	Iv. Ev. Wutscherja
Anton Ječminek,	Peter Lassinik,	nasl. V. Schiffer,
Jeglič & Leskovic,	Mihaela Lavriča	A. Stacul,
G. Karinger,	nasl. F. Grošelj,	Fran Stupica,
J. Kastner,	Alojzij Lenček,	M. E. Supan,
	Ivan Perdan,	Frane Terdina,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih Lasičah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniku, v Tiziju, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu, Cirknici. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdyeh.

Josip Stupica,

mizarski mojster

485 4-1

na Viru pri Domžalah,

priporoča se častiti duhovščini, slavnim cerkvenim predstojništvom in hišnim posestnikom v vestno in točno

izdelovanje cerkvenih klopi, spovednic, vrat in oken, kakor vsakovrstnih mizarskih del pri stavbah in hišne oprave.

Zobozdravnik Schweiger

ordinuje vsak dan

od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v hotelu „pri Maliču“ v Ljubljani, sobna št. 25-26.

Najnovejše: Pariške emajl-plombe, prav iste bōje, kot zobje, zlato- in platina-plombovanje.

Umeteljno zobovje in posamne zobe v zlato vstavlja po najnovejši metodi, tudi v kavčuku. — Za vsa dela jamči popolnoma. 324 8

Vsled podiranja hiše

423 6-6

v Špitalskih ulicah št. 6

se prične popolna

razprodaja manufakturnega blaga

Fr. Petrič-a.

Prodajalo se bode pod tovarniško ceno.

Le kratek čas.

Zarezna strešna opeka

prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike se stroji delana strešna opeka je po znižanih cenah vedno na prodaji v tovarni

Knez & Supančič

Ljubljana.

295 14-9

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelj orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporočata se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejšje do najfinejšje oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristrojov za vozarenje.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporočata preč. duhovščini vrgledno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča
priporočata se prečastiti duhovščini, cerk-
venim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatannejše izdelovanje
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljšje kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatar, Križevniški trg 4, Ljubljana
se priporočata preč. duhovščini za izdelo-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznano natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporočata prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitke in mēd priporočata
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lectar, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi mēd v satovji, pitanec
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje mēd v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporočata v najtanjnejše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopjij
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
Stol
iz trdega lesa, politiran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državnin c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njujino
stroko vštetojoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vrgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatne barve v ploščevinastih posicah.
Največja zaloga karbolinaja, maščobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelj lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem)
in vseh v
njih stroko
spadajočih
trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kalš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar v LJUBLJANI
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporočata svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporočata vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo
v Ljubljani, Semenlišče (za vodo)
priporočata preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga različnega orodja
in kirurških instrumentov
Ljubljana Stari trg 6. **Alojzij Vanino** Ljubljana
Valvasorjev trg 6.
priporočata prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšje jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarški mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporočata se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej
se se priporočata v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik **A. Paichel**
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v naročila na duhovniško in ol-
vilno obleko po poljubnem kroju. zago-
tavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko cenó.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporočata v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeci-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporočata za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporočata
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice št. 14
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. zago-
tavljajoč zanesljivo delo in nizko cenó.

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarke ulice 3
se priporočata prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpriprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporočata preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborno blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporočata se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljbo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporočata
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.
Vizitnice
v poljudni obliki priporočata
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
ročata se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Lapponi-ju g. lekarnarju **G. PICCOLI-ju**
v Ljubljani prisrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.
Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo bolehamim
Piccolijevo želodečno tinkturo.
katera krepča želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Cement,

železniške šine,

traverze,

264 21

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino

Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Prodajalnica F. M. Schmitt

zaloga norimberskega blaga, devocijonalij in otroških igrač

nahaja se odslej nadalje v

Lingerjevih ulicah v lastni hiši.

Blago prodaja radi pretesnega prostora

pod tovarniško ceno

ter se priporoča v obilno nakupovanje.

396 6-4

Razglas.

Mestna hranilnica v Radovljici

prične poslovati dne 15. junija 1896. l. na podlagi od vis. c. kr. deželne vlade za Kranjsko v imenu vis. c. kr. ministerstva notranjih stvari potrjenih pravilih v hiši g. Sittiga, uradno potrjenega geometra, nasproti c. k. uradov na Glavnem trgu ter bode imela uradni dan vsak delavnik od 9. do 11. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 10. ure dopoldne.

Ta čas vsprejemale se bodo vloge, za katere jamči mestna občina radovljiska in katere se bodo obrestovale do zneska 10.000 gld. po 4%, nad 10.000 gld. pa po 3,6%. Nevzdignjene obresti pripisovale se bodo pololetno kapitalu.

Vloge se bodo uporabljale v prvi vrsti za posojila na nepremična posestva pred vsem v radovljiškem okraju in v gorenjskih krajih sploh, potem pa tudi v drugih krajih na Kranjskem in tudi na vse druge v § 25. pravil našteje načine.

Prošnje za posojila se vsprejemajo vsak uradni dan in rešujejo prav v kratkem.

Posojila se bodo obrestovala po pet od sto za celo leto in vračala s stalnimi anuitetami po navadi po tri od sto na pol leta, tako, da izplača dolžnik posojilo v 36 letih. S primerno večjo anuiteto uniči dolžnik posojilo v krajši dobi.

Ravnateljstvo obstoji sedaj iz sledečih gospodov:
Al. Roblek, mestni župan, lekarnar in posestnik kot predsednik;
Alfr. Rudesch, c. kr. notar, kot namestnik in pisarnični predstojnik;
Andrej Pečar, nadučitelj, Oton Homann, trgovec in posestnik in Matej Kosmač, posestnik in gostilničar, kot člani.

Pravila in pojasnila se dobivajo brezplačno.

431 3-2

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici,

dne 9. junija 1896.

Predsednik:

Al. Roblek l. r.

Pisarnični predstojnik:

Alfr. Rudesch l. r.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-16

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih posloplj ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih posloplj, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji zavarovanja proti škodam, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje proti škodam na odpadkih najemnine vsled požara in razpoka, potem zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem, in zavarovanje za življenje v najrazličnejših kombinacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovanca, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi zavarovanja proti toči na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje 'MERIDIONALE' v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“

na Dunaju

v lastni hiši družbe, I., Wehburggasse. 16 12-12

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske

Velika zaloga stavbinskega materiala.

F. P. VIDIC & Comp. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah

Zarezane strešnike (Strangfalzziegel), najbolje in najceneje kritje streh.

Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne, kakor tudi

Česke peči.

Nastavke za dimnike in

(Steinzeug) za vodovode, stranišča itd. cevi iz kamenine.

Šamotne ali mozajik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje cerkvá, hodnikov, trotoarjev itd.

Roman-Cement.

Portland-Cement iz tovarne na Dorjem.

Ognju protivno opeko in plošče.

Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Trstne storje in karbolinej.

Najnižje cene. (265 30-21)

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 105 24-10

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfineše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu z zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Brajce za gospode,
bell chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gl. 1-10 do 2-70
šest .. 0-25 .. 15-
Brajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gl. 1-10 do 1-40
šest .. 5-75 .. 7-75
Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gl. 1-40
šest gl. 4-50 do gl. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od gl. 1-80 do 2-20.
Dvanajst manšet
od gl. 3-20 do 4-00.
12 predlog
(Vorhunden)
od gl. 3-25 do 5-
8-24

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo c. in kr.
častnikov in c. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8-24

Primerna

Najboljše ure po najnižjih cenah.

266 18

Popravila zanesljivo pod
jamstvom.

Velika zaloga

Styria-koles

in raznovrstnih drugih zistemov.

Mehanična delavnica za svako popra-
vilo, vse po najnižjih cenah.

birmanska
darila.

V obilni nakup se uljudno priporoča in prijazno vabi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani,
Mestni trg, nasproti rotovžu.

Jakob Accetto

zidarski mojster,
zapriseženi izvedenec c. kr. dež. sod. v Ljubljani,
Krajva dolina št. 19, poleg znamenja
tik Martinove oeste

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v zanesljivo stro-
kovnjaško izvršitev

cerkvenih stavb, župnišč, zasebnih poslopij, polaganje cer-
kvenega tlaka, demoliranje starih poslopij, prenavljanje itd.
po lastnem ali predloženem načrtu pod jamstvom dobrega, trpežnega
dela po niski, delu vseskozi primerni ceni. 353 15-6

Lepo stanovanje

s štirimi sobami in pritliklinami oddati je s 1. avgustom
v II. nadstropju hiše kamnoseka Alojzija Vodnika v
Koledvorskih ulicah. 388 5

L. BLAS,

knjigovez in izdelovatelj knjigoveških galant. predmetov
v Ljubljani, Poljanski nasip šte. 12,

se priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v
naročila na vsakovrstno 441 4-1

vezanje knjig,

najelegantnejše vdelovanje vezanja in prevlečenje
pisalnih map in map za slike, kaset za naročke in
ovratnike in rokavice, urinih stojal, okvirov in stojal za
fotografije, tobočice za smedke, passepartout itd. itd.
v plišu, baržunu, atlasu itd. v poljubni barvi in
velikosti po zmerni natančnemu delu primerni ceni.

Trgovsk pomočnik,

specerist, vešč slovenščine in nemščine, želi svojo dosedanje
službo v kakaj večji trgovini premeniti.

Ponudbe blagovolijo naj se pošiljati pod „Ljubljana 60“
na upravništvo tega lista. 398 3-3

Prodaja apna.

Vsakovrstno apno se dobiva po najnižji
ceni na drobno in na debelo na Dunajski šrangji
hiš. št. 25. 427 3-3

Trnkóczyja ustna voda

steklenica 50 kr.,

Trnkóczyja prašek za zobe

škatljica 30 kr.,

kakor tudi 246 12

vse medicinično-kirurgične in pharmaceutične pre-
parate, specialitete itd., dietična sredstva, homeo-
patična zdravila, medicinska mila, parfumerije itd.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani

lekarniške tvrdke:

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.
Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josefstadt.
Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Pošiljatev z obratno pošto.

Domača tvrdka

Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštenu po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-16
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vatevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno niski ceni. 390 52-4

Dunajska borza.

Dne 12. junija.

Skupni državni dolg v notah	101	gl.	35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gl.	35	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	122	gl.	70	kr.
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	gl.	30	kr.
Ogerska zlata renta 4%	122	gl.	80	kr.
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	gl.	85	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	962	gl.	—	kr.
Kreditne delnice, 160 gl.	350	gl.	50	kr.
London vista	120	gl.	05	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	gl.	82 ¹ / ₂	kr.
20 mark	11	gl.	75	kr.
20 frankov (napoleonidor)	9	gl.	52 ¹ / ₂	kr.
Italijanski bankovci	44	gl.	55	kr.
C. kr. cekini	5	gl.	65	kr.

Dne 12. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	144	gl.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	155	gl.	25	kr.
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	190	gl.	50	kr.
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	gl.	75	kr.
Tisinske srečke 4%, 100 gl.	135	gl.	—	kr.
Dunavske vravnave srečke 5%	126	gl.	50	kr.
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	gl.	—	kr.
Posojilo goriškega mesta	112	gl.	—	kr.
4% kranjsko deželno posojilo	98	gl.	50	kr.
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	gl.	25	kr.
Priporitetne obveznice državne železnice	222	gl.	50	kr.
južne železnice 3%	168	gl.	75	kr.
južne železnice 5%	129	gl.	75	kr.
dolenjskih železnice 4%	99	gl.	50	kr.

Kreditne srečke, 100 gl.	198	gl.	25	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	136	gl.	—	kr.
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	18	gl.	—	kr.
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	gl.	—	kr.
Salmove srečke, 40 gl.	69	gl.	—	kr.
St. Genois srečke, 40 gl.	70	gl.	—	kr.
Waldsteinove srečke, 20 gl.	61	gl.	—	kr.
Ljubljanske srečke	22	gl.	75	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	155	gl.	—	kr.
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3412	gl.	50	kr.
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	426	gl.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	103	gl.	—	kr.
Dunajskih lokal. železn. delniška družba	61	gl.	—	kr.
Montanska družba avstr. plan.	78	gl.	60	kr.
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	184	gl.	25	kr.
Papirnih ruhljev 100	127	gl.	12	kr.